

Primera partida

pœnitent. & remis. charta. 15. col. 4. vers. licet autem.

4 a **¶ Rico.** Inquirat sacerdos caute & astute quæ causa mouet diuitem ad peccandum, de pœni. dist. 6. c. 1. ad fi. & imponat pœnitentiam in ieiunio, oratione & elemosina consistente, & si sit delicatus caueat ne asperum ieiunium iniungat. 41. dist. c. non cogantur. aggrauet eū in elemosinis, c.

medicina. de pœnitent. dist. 1. Hosti. vbi supra vers. si diues sit.

5 b **¶ Clerigo.** In eo dem genere peccati, magis videt peccare clericus quam laicus. glo. in. c. homo christianus. 40. dist. Plus enim peccare videtur perfectus quā imperfectus. glo. in. c. 1. de pœnit. dist. 5. in parte ideo enim, quæ tamen limitat hoc secundum contemptum. Adde glo. in. cap. qui viderit. 32. q. 5. in parte studiosa. & primo regum. c. 2. & de pœnitent. dist. 1. c. si sacerdos. Si sacerdos peccauerit quis orabit pro eo.

6 c **¶ Letrado.** Huic enim propter maiorem scientiam durior videtur pœnitentia imponenda, quam non literato: quia magis videtur continere qui plus scit, quam qui minus, & quia literati peccant in multis de quibus debet sacerdos inquirere, ideo debet hoc scire. de quibus vi. per Host. in sum. de pœni. & remis. charta. 6. col. 4. vers. cui doctior.

7 d **¶ Perlado.** Prælati si publice peccauerit acius quam alius puniri debet propter exempli pernitiem. 11. q. 3. c. præcipuus. c. magnæ. de voto. vbi glo. tradit illud regis ad exemplum. & c. 82. dist. ca. nemo quippe. Si occultum mitius punitur, quam quando publice, nā gradus dignitatis vel ordinis peccatum aggrauat. d. c. homo christianus. 40. dist. & 89. dist. c. ad hoc Deus. Vnde presbyter magis puniendus est, quam diaconus. & vide de pœnitent. dist. 4. §. finis. Hostiens. vbi supra vers. si prælati sit.

8 e **¶ Persona menor.** Milites, rustici, mercatores, vel alij de quibus vi. latij per Host. in summa. de pœnitent. & remisio. charta. 8. vers. cui miles vers. cui rusticus. & vers. cui mercator. & dicit ibi Host. quod vita rusticorum tutior est, quam quiescentium delictorum diuitum, & otiosorum, vnde versus. Diuitijs vti, res est aduersa salutis, Paucos crede bonos, quos beat æris honos. Mollities vestis, coitus, gula, cura quietis. Et circa mercatores nota signanter cum (narrando in his quæ peccant) dicit Nono transferendo se ad regiones remotas & nimiam moram trahentes, & ibi cum diuersis etiam alienis vxoribus adulterium cōmittendo, & suis causam adulterij præbendo, de quibus quot mala proueniant dicit ipse, nemo est qui ignoret, quod tu nota contra mercatores transferentes se in regiones Indiarum Maris Oceani: ibi nimiam moram trahentes. De religiosis autem dic, q. in tribus canibus in eodem genere peccati plus peccant quam laici. Primus cum religiosus peccat contra votum religionis, veluti fornicando contra votum continentie, vel furando cōtra votum paupertatis, & contra præceptum decalogi. Secundus cū peccat ex contemptu, cū per id sit ingratus diuini beneficii, quo sublimatus est ad perfectionis statum. Tertius propter scandalū, quia multi ad eius vitam respiciunt, sed si religiosus non ex contemptu, sed ex infirmitate vel ignorantia peccat non cōtra votū suæ religionis, & occulte, & absq. scandalo leuius peccat eodem genere peccati quam secularis, nam ex multis bonis quæ facit quasi absorbetur peccatum illius si sit leue, & si sit mortale facilius ab illo resurgit propter intentionem quam habet erectam ad Deum, quæ licet ad horā intercipiatur de facili reparatur, & quia iuuatur etiam a socijs ad resurgendum. Hæc sunt ex S. Tho. 2. 2. q. 186. art. fi. & tradit Ioā. And. in. c. accusatus. de hære. lib. 6. & nota q. non est iniungendū in pœnitentia monacho ieiunium, in speciali propter scandalum fratrum. 20. q. 1. c. monachi. & §. si. potest tamen puniri in ciborum abstinentia, cū & sine scandalo possit comedere magis vel minus, si tamen esset monachus solitarii posset ei indici ieiunium. videas per Hosti. vbi supra charta. 16. col. 1. vers. si sit monachus. & de monachis & eorum excessibus. vi. per eundem charta. 6. col. 2. vers. cui monachi. ibi etiam videri poteris, de excessibus aliarum personarum.

9 f **¶ En que lugar.** An in loco sacro. vt in. c. 1. de pœnit. dist. 5. vbi vi. de hac circumstantia, & alijs hic expressis, & per glo. in. c. homo christianus. vbi Præpo. 40. dist. & aduer. e q. necesse est confiteri circumstantias mutantes speciem peccati, si trahant ad speciem, quæ de se sit peccatum mortale, de circumstantijs vero aggrauantibus in eadem specie communior & probabilior opinio est, q. non sit necessarium eas confiteri, licet sit laudabile, vt tradit latius Syluest. in sua summa, in parte, Confessio. la. 1. nono queritur.

g **¶ No quantas vezes.** Debet ergo pœnitens explicite confiteri se fecisse peccatum bis vel ter vel pluries prout habeat in memoria. videas Syluest. vbi supra vers. 11.

h **¶ Si le pesa.** Nam si maxima est contritio etiam pœna peccati diminuitur. vi. glo. in. c. baptismi vicem. de consecrat. dist. 4. & Abb. in. c. inter opera. n. 3. de sponsali. 2. nota. & tex. in c. in actione. de pœni. dist. 1. & gl. eadē dist. in. c. mensurā. in parte doloris. & gl. 2. in ca. omnis. 46. dist. & Ludol

ca, o quãtas vezes, e enq. manera, e sobre todo si muestra el peccador si le pesa porq. peccó. E quãdo todas estas cosas ouiere catadas, deue le dar penitencia cōtraria del pecado q. fizo, o otra segund su aluedrio, qual entendiẽre q. podra

phus Cartu. parte. 2. c. 60. col. 18. in princip.

i **¶ Contraria del pecado.** Quia secundum beat. Greg. contraria cōtrarijs curantur. c. affectum. 26. q. 7. vnde iniungat superbo humilem orationem, auaro elemosynarum largitionem, accidioso peregrinationē, guloso, & luxurioso abstinentiam, & carnis macerationē, & disciplinalem flagellationem, suspecto de hæresi, si clericus sit bonis fidei prædicationem, & hæreticorum persecutionem, maledicto benedictionem, & linguæ refrenationem, alijs satisfactionibus simul iunctis. arg. de purg. cano. c. inter sollicitudines. §. præcipias. quãdoq. iniungat loci mutationem. 81. dist. c. valet. Host. in summa. de pœnit. & remisio. 9. quæ pœna.

k **¶ Segund su aluedrio.** Hodie omnes pœnitentiæ sunt arbitrariæ. c. tem. 13. pora pœnitentis. 26. q. 7. & c. mensurā. de pœnit. dist. 1. & c. Deus qui. de pœni. & remis. & procedit non solum quando non reperitur expressa in iure pœnitentia specifica. imo etiam vbi canon expressam imponit pœnitentiam, sicut reperitur in. 46. fere casibus vbi canones pœnitentiales imponunt specificas pœnitentias, pro certis peccatis, quos poteris videre collectos per Host. in summa. de pœnitent. & remis. charta. 15. col. 2. 3. & 4. vt tradit Abb. in. d. c. Deus qui. n. 4. & est cōmunis opin. approbatq. consuetudo generalis, neq. obstat qd dicit. b. Greg. & habetur in. c. falsas. de pœnit. dist. 5. vbi dicit falsas pœnitentias dicimus quæ non secundū auctoritatem sanctorum patrum imponuntur, quia dicit Host. illud verū nisi ex causis & pōderatis circumstantijs pœnitentia temperetur. & idem dicit Abb. in. d. c. Deus qui. & vltra alias causas dicitur rationabilis causa indispositio pœnitentis, vnde si mereretur pœnitentiā magnam & dicit se nō posse facere nisi paruam iniungat ei sacerdos quam possit libetèr suscipere, & si gaudere nō potest de eius omnimoda purgatione, saltē gaudeat, quod liberatum a gehenna ad purgatorium transmittat, ita q. secundum Hostien. nullo modo permittat eum a se recedere desperatū, argum. c. si quis pre. byter. 26. q. 6. & aduertat sacerdos, quod pro maiori peccato maior debet pœnitentia imponi. c. Deus diffinitionem. de pœnit. dist. 1. caueat etiam secundū Host. vbi supra, q. sic arbitretur ne vilescat auctoritas ecclesiæ, & ne potestas clauium cōtemnatur, de pœnit. dist. 1. c. sunt qui arbitrantur. c. absit. & c. quæ præpostera. 50. dist. & ne se ipsos onerent. Iuxta ea quæ notat glo. in d. c. mensuram. & Abb. in. d. c. Deus qui. nu. 3. Host. in sum. de pœni. & remis. vltima charta. vers. ad quid valet sacerdos. Sacerdos igit cōsideratis criminis qualitate, & personæ dignitate, cōditione, sexu, officio, paupertate, infirmitate, debilitate, consuetudine, complexione, senectute, cōt. itione, loci, religionis, & temporis qualitate, causa, & voluntate, & alijs circumstantijs de quibus in. d. c. 1. de pœnitent. dist. 5. & hic: pœnitentiā imponat. & dicit glo. in. d. c. mensuram. q. si per errorem sacerdos qui apœnitente credebatur peritus, minore quam debeat pœnitentiā imponat, sufficit illa minor pœnitentia ad peccatum delendum, & omnem pœnam alterius vitæ, dūmodo pœnitens qui eam recipit maiorem recipere paratus esset, si sibi imponeretur, & sequitur Abb. in. d. c. Deus qui. n. 4. de quo tñ videas Abulēf. Matthæi. c. 16. q. 50. vbi concludit allegatis dictis illius gl. qd respectu pœnæ impositæ a iure procedit illud dictum gl. sed non in pœna taxata a Deo, quia si minor imponatur, non tollitur tota pœna in purgatorio, vnde si quis commisit homicidium vel periurium tenetur de iure ad septennem pœnitentiā. ca. hoc ipsum. & §. sequenti, 33. q. 2. & ca. prædicandum. 22. q. 1. si sacerdos imponat pœnitentiā vnus diei, per hoc dispensat iniure ita, q. per hoc pœnitens non tenetur ad septennem pœnitentiā, & tamen si per septennē pœnitentiā tollitur tota pœna debita in purgatorio pro homicidio vel periurio, non tolleretur per pœnam vnus diei, quā imposuit sacerdos sed solum tantum tollitur proportionabiliter, quantū est vnus dies ad septem annos, & ita secundum eum quanto minorem pœnitentiā imponit sacerdos confitenti, tanto deterius est confitenti. Nisi forte, quia imposita maiori pœnitentia non posset, aut nollet illam tollerare